

Δημοκρατικός Συναγερμός

Ιωνάς Νικολάου
Βουλευτής Λευκωσίας

14 Απριλίου 2005

Η πορεία υλοποίησης και εφαρμογής του προγράμματος μηχανογράφησης της λειτουργίας των Δικαστηρίων

Το δίκαιο απονέμεται στη χώρα μας με βραδύτητα ετών. Υπάρχει τόση καθυστέρηση στην εκδίκαση των υποθέσεων που δυστυχώς η απονομή της δικαιοσύνης έχει πλέον γίνει συνώνυμη με την παράταση της αδικίας. Αυτή η κατάληξη είναι θλιβερή ειδικότερα σε ένα σύγχρονο δημοκρατικό κράτος που έχει ως βασικό πυλώνα την απονομή της δικαιοσύνης.

Υπάρχει αδιαμφισβήτητα επιτακτική ανάγκη για την εξεύρεση και εφαρμογή μεθόδων για την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης. Υπάρχει άμεση ανάγκη οι κυβερνώντες και ειδικότερα το αρμόδιο Υπουργείο να αναλάβει την απαιτούμενη πρωτοβουλία. Είναι αδιανόητο κατά τη γνώμη μου να εκκρεμούν υποθέσεις για εκδίκαση στο Δικαστήριο για 4-5 χρόνια. Αδιανόητο και ευτελές είναι επίσης το να κινδυνεύουμε από επιβολή μεγαλύτερων προστίμων και την έκδοση και άλλων καταδικαστικών αποφάσεων εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο λόγω της καθυστέρησης στην εκδίκαση υποθέσεων. Ειδικότερα εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, μιας χώρας που έχει κάθε δικαίωμα να περηφανεύεται για το υψηλό κύρος και αξιοπιστία που έχει αποδώσει στον θεσμό της απονομής της δικαιοσύνης.

Το γεγονός ότι τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για επίλυση του προβλήματος συζητούνται από το 1998 χωρίς μέχρι σήμερα να εφαρμοστεί πρακτικά οποιοδήποτε αποτελεσματικό μέτρο για την

ταχεία εκδίκαση των δικαστικών υποθέσεων, δεν είναι καθόλου παρηγορητικό.

Το λυπηρό είναι ότι οι λύσεις για το πρόβλημα της καθυστέρησης έχουν βρεθεί μέσω διαφόρων πρακτικών συστημάτων, άλλα η αδικαιολόγητη αδράνεια που παρατηρείται ως προς την εφαρμογή τους δεν αφήνει οποιαδήποτε ελπίδα επίλυσης του προβλήματος. Σημειώνεται ότι η στασιμότητα ή η ολιγωρία που επιδεικνύεται από τους αρμοδίους και η παράλειψη να συμπεριληφθεί οποιαδήποτε σχετική πρόνοια στο κρατικό Προϋπολογισμό, παρά τις αντίθετες διακηρύξεις στο προεκλογικό πρόγραμμα της Κυβέρνησης, δεν αφήνουν περιθώρια άμεσης αξιοποίησης των διαφορετικών πρακτικών συστημάτων.

A. Σύστημα Διοίκησης: αυτοματοποιημένο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων των δικαστηρίων. Το σύστημα ουσιαστικά θα έχει τη δυνατότητα να:

- προγραμματίζει και να παρακολουθεί υποθέσεις,
- καθορίζει ακροάσεις,
- παρακολουθεί και να αρχειοθετεί αποφάσεις.

Επιπλέον, η χρησιμοποίηση στενογράφων για τήρηση πρακτικών δεν ενδείκνυται πλέον αφού αποδεδειγμένα χαρακτηρίζεται ανεπαρκής και χρονοβόρα διαδικασία.

B. Σύστημα Στενοτύπησης πρακτικών: σύστημα στενοτυπικής μετεγγραφής προφορικού λόγου σε ηλεκτρονικό κείμενο. Η άμεση τήρηση των πρακτικών των Δικαστηρίων συνιστά σημαντικό εργαλείο στη δικαστική διαδικασία και κατά συνέπεια συμβάλει στη ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης.

Όσον αφορά το σύστημα διοίκησης την 27.7.01 το ΤΥΠ, λόγω της πολυπλοκότητας και κρισιμότητας του έργου, ετοίμασε πρόταση για έγκριση αγοράς με σύμβαση υπηρεσιών εμπειρογνώμονα για τη Διεύθυνση των Έργων της Διοίκησης Δικαστηρίων και της Νομικής Πληροφόρησης. Εξασφαλίστηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 2.5.02. Ο διαγωνισμός προσφοράς προκηρύχθηκε με καθυστέρηση 21 μηνών, στις 20.2.04, και οι σχετικές προσφορές υποβλήθηκαν στις 19.3.04. Ολοκληρώθηκε η Προκαταρκτική Τεχνική

Αξιολόγηση των προσφορών και το ΤΥΠ ετοίμασε τη σχετική έκθεση αξιολόγησης την οποία προώθησε στο αρμόδιο συμβούλιο προσφορών για έγκριση στις 23.12.04. Στο παρών στάδιο, αν και πέρασαν 3 χρόνια από την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, αναμένονται οδηγίες από το Υπουργείο Οικονομικών αναφορικά με τη λήψη απόφασης σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης του έργου.

Σύστημα στενοτύπησης των πρακτικών. Η πρώτη διερεύνηση του συστήματος στενοτύπησης άρχισε με επίσκεψη Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου το καλοκαίρι του 2002, στο Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου στην Ελλάδα και ακολούθησε επίσκεψη του ΤΥΠ τον Δεκέμβριο του 2002. Μετά από ενδελεχή διερεύνηση της πιθανότητας εφαρμογής της εν λόγω μεθόδου στην Ελληνική γλώσσα, διαπιστώθηκε ότι ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να αναπτυχθεί με τη χρήση μηχανών και λογισμικού Αμερικάνικης εταιρείας. Δυστυχώς το Ινστιτούτο επέδειξε απροθυμία να προχωρήσει στην επένδυση αυτή παρά το γεγονός ότι η ΚΔ ενδιαφέρθηκε να αγοράσει 100 συσκευές στενοτύπησης.

Το θέμα επανήλθε με πρωτοβουλία Κυπριακής εταιρείας η οποία προέβη σε επίδειξη του συστήματος σε μέλη της Δικαστικής Εξουσίας και του ΤΥΠ τον Αύγουστο του 2003. Το σύστημα είχε κριθεί ως αποτελεσματικό και με δυνατότητα ανάπτυξης στην ελληνική γλώσσα. Τον Ιανουάριο του 2004 υποβλήθηκε εισήγηση στο Υπουργείο Οικονομικών για έγκριση δαπάνης ύψους £2εκ. για αγορά του. Παράλληλα τον Μάρτιο του 2004, αν και υποβλήθηκε πρόταση στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών για αγορά του Συστήματος με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης και να ακολουθηθεί η διαδικασία των ανοικτών προσφορών, όπως αυτή ρυθμίζεται στα πλαίσια της νέας νομοθεσίας, εντούτοις η διαδικασία αυτή δεν έγινε αποδεκτή. Και η προσπάθεια για αγορά του συστήματος ναυάγησε. Αφού πέρασαν 9 μήνες ετοιμάστηκε έγγραφο προδιαγραφών για προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού προσφορών οι οποίες υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Οικονομικών τον Ιανουάριο του 2005. Όπως πληροφορούμαστε μέχρι σήμερα δεν έχει προκηρυχθεί ο διαγωνισμός γεγονός το οποίο δεικνύει ότι η εφαρμογή του συστήματος στενοτύπησης θα καθυστερήσει κατά πολύ ειδικότερα αν αναλογιστεί κανείς ότι θα χρειαστεί να διευθετηθούν και άλλα θέματα όπως τροποποιήσεις επί των σχεδίων υπηρεσίας των στενογράφων και 18μηνη εκπαίδευση του προσωπικού.

Στο μεταξύ το Συμβούλιο της Ευρώπης εισηγείται ότι «καμιά πολιτική δίκη δε πρέπει να διαρκεί περισσότερο από 2 μέρες. Τη πρώτη μέρα καθορίζονται τα επίδικα θέματα και τη δεύτερη ημέρα ακούονται οι μάρτυρες και εκδίδεται αν είναι δυνατό και η απόφαση». Εύλογα κάποιος μπορεί να διερωτηθεί τι θα γίνει εάν αυτές οι εισηγήσεις έρθουν σύντομα υπό μορφή Οδηγίας, σε ποια κατάσταση θα βρεθεί η Κυπριακή Δημοκρατία από τις παραλείψεις ή την αδράνεια που επιδεικνύουν οι αρμόδιοι, στην επίλυση ενός τόσο σημαντικού θέματος για την οικονομία, τις συναλλαγές και την εφαρμογή του κράτους δικαίου στο τόπο μας. .

Καλούμε τη Κυβέρνηση να μας ενημερώσει για το χρονοπρόγραμμα εφαρμογής των συστημάτων αυτοματοποίησης διαχείρισης υποθέσεων, τα μέτρα επίσπευσης των διαδικασιών εκδίκασης των υποθέσεων ενόψει της αναμενόμενης απόφασης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Έχουμε υποχρέωση να διασφαλίσουμε την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης όχι μόνο διότι πρέπει να υλοποιήσουμε δεσμεύσεις μας που έχουμε αναλάβει έναντι της ΕΕ άλλα και γιατί οφείλουμε ως πολιτεία να ανταποκριθούμε στη δέσμευση που εμείς οι ίδιοι έχουμε θέσει έναντι του ίδιου του θεσμού της απονομής της δικαιοσύνης.

Ιωνάς Νικολάου
Πρόεδρος Επιτροπής Νομικών